

topografien. For at give de ansatte mulighed for at opnå eneretten, foreslås bestemmelsen gjort deklaratisk, således at det i ansættelses- eller bestillingsaftalen kan bestemmes, at arbejdstagere, som frembringer en topografi, får retten. Det er således op til partnerne selv gennem enten individuel eller kollektiv aftale at afgøre spørgsmålet om, hvem eneretten skal tilkomme.

En sådan regel findes ikke inden for den øvrige lovgivning på det immaterialretlige område. I henhold til lov om arbejdstageres opfindelser §§ 3 og 5 er udgangspunktet, at arbejdstageren har retten til de af ham gjorte opfindelser i det omfang ikke andet følger af loven eller af anden lov. Samtidig fastsættes det, at arbejdsgiveren under visse betingelser imidlertid har ret til at kræve retten til opfindelsen overført til sig.

Er arbejdsgiveren eller bestilleren en fysisk person, skal denne enten være statsborger i EF eller have bopæl i et EF-land. Er den pågældende en juridisk person, skal denne have en særlig tilknytning til EF. Hertil må kræves en egentlig erhvervs-mæssig virksomhed i et medlemsland. Det skal ikke være muligt blot ved en proformatilknytning til Danmark og det øvrige Fællesmarked at opnå beskyttelse. Denne betingelse genfindes i direktivets artikel 3, stk. 3, b, ii. For at arbejdsgiveren eller bestilleren kan opnå eneretten, skal topografien være frembragt af frembringeren enten i forbindelse med dennes ansættelse hos den pågældende eller på grundlag af dennes bestilling af topografien hos frembringeren, og det må ikke være aftalt, at frembringeren bevarer eneretten til topografien. Vurderingen af, om en sådan aftale er eller må anses indgået, vil i tilfælde af tvist skulle foretages af domstolene.

Bestemmelsen i nr. 3 giver endvidere en fysisk eller juridisk person, som omtalt under nr. 2, mulighed for at sikre sig eneret til en topografi i tilfælde, hvor topografien er frembragt af en anden, og hvor det ikke er sket under et ansættelsesforhold eller på bestilling. Forudsætningen er, at den pågældende rettighedshaver til topografien har givet den fysiske eller juridiske person eneret til at udnytte topografien erhvervs-mæssigt i samtlige EF-lande, og at en sådan udnyttelse første gang finder sted i et EF-medlemsland. Herved understreges tilknytningen til EF som et afgørende element i forbindelse med opnåelse af eneret til en topografi. Med bestemmelsen tages bl.a. sigte på situationer, hvor et dansk datterselskab uden for EF lader udvikle en topografi, som moderselskabet i Danmark ønsker at udnytte erhvervs-mæssigt. Om udnyttelse af topografien i fortløbig sammenhæng

henvises til lovforslagets § 3, stk. 2, samt bemærkningerne hertil.

I nr. 4 præciseres, at retsefterfølgere til de under 1-3 opregnede kategorier af fysiske og juridiske personer ligeledes kan erhverve eneret.

I stk. 2 foreslås bemyndigelse til industriministeren til at fastsætte regler i en bekendtgørelse om, at andre end de under 1-4 nævnte fysiske eller juridiske personer kan opnå eneret til en topografi. Herved udnyttes muligheden i direktivets artikel 3, stk. 6. Ifølge denne bestemmelse kan medlemslandene indgå aftale med tredjelande om retlig beskyttelse af halvlederprodukters topografi, hvorefter eneret til en topografi kan erhverves og indehaves af fysiske og juridiske personer fra de pågældende tredjelande.

Aftaler, som Danmark ønsker at indgå med et tredjeland, skal ske med respekt af eksisterende internationale forpligtelser, Danmark har påtaget sig, f.eks. i forhold til WIPO, samt under overholdelse af den særlige procedure, som er fastlagt i artikel 3, stk. 7.

I henhold til denne procedure skal medlemslandene, som ønsker at indlede forhandlinger med et tredjeland om udvidelse af retsbeskyttelsen, oplyse Kommissionen herom, hvorefter Kommissionen underretter de øvrige medlemslande. Under iagttagelse af en række tidsfrister udsættes forhandlingerne med det pågældende tredjeland, således at Kommissionen i den mellemliggende periode kan træffe beslutning om fremsættelse af forslag gældende for samtlige EF-lande om udvidelse af retsbeskyttelsen i forhold til det pågældende tredjeland. Rådet kan vedtage en sådan udvidelse med kvalificeret flertal. Træffes en sådan beslutning ikke, kan medlemslandet indgå aftalen med det pågældende tredjeland gældende alene for de to lande, medmindre Rådet med kvalificeret flertal træffer en anden afgørelse.

Til § 5

Direktivets artikel 7 åbner mulighed for at indføre et registreringssystem. § 5 udnytter denne mulighed og fastsætter samtidig regler om enerettens stiftelse og varighed. Ved en registreringsordning opnås større retssikkerhed, idet rettighedshavere kan dokumentere deres ret både i tid og omfang, samtidig med at potentielle krænkere gøres bekendt med eksisterende rettigheder. Et registreringssystem, som også benyttes af udlændinge, giver tillige danske virksomheder lettere adgang til at orientere sig om teknologiske nyskabelser på området.